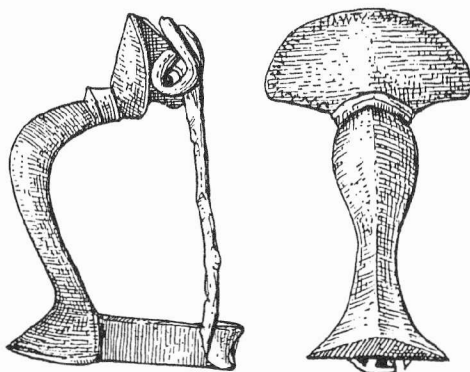

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

SLAVKOV (okr. Vyškov)

Palackého nám. Starší doba bronzová, mladší a pozdní doba hradištní, středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V roce 1994 byl proveden záchranný archeologický výzkum ve Slavkově na nám. Palackého při příležitostech jednak pokládání telekomunikačních kabelů, jednak rekonstrukce kanalizačního řádu.

Na kvartérní sprašové návěži, která tvořila podloží, zde bylo zjištěno a dokumentováno celkem 6 časových horizontů vývoje. Nejstarším z nich byl černozemní půdní horizont, který se vytvořil během holocénu a nese již stopy lidské aktivity, doložené nejen drobnými zlomky pravěké keramiky, ale dokonce i ojedinělými sídlištními objekty. Bezpečně doloženo zde bylo osídlení ve starší době bronzové. Následující časový horizont lze datovat již do raného středověku, resp. 12. stol. Tvoří jej v místech náměstí prakticky souvislá kulturní vrstva a ojedinělé sídlištní jámy. Jde o první takto datované nálezy v historickém centru (uvnitř někdejších hradeb) Slavkova. Dokládají existenci zeměpanské osady již před rokem 1197, kdy tato byla markrabětem Vladislavem I. Jindřichem věnována řádu německých rytířů (Ličman 1921, 87). Nebyly zde však zjištěny žádné pozůstatky kamenné architektury, o níž uvažovala D Šaurová (1965, 242-243). Další časový horizont, projevující se značně mocnou kulturní vrstvou a řadou sídlištních objektů již souvisí s činností osady v době, kdy náležela Řádu německých rytířů, který v místech dnešního barokního, dříve renesančního zámku zbudoval své opevněné kamenné sídlo - komendu (Vícha 1986, 363). I v této době byla osada vystavěna zřejmě převážně ze dřeva, jelikož pozůstatky kamenné zástavby nalezeny nebyly. Rychlý rozvoj od počátku 14. stol. způsobil, že osada získala postupně městský charakter. V roce 1411 byla komenda Řádu německých rytířů odstoupena do rukou světských držitelů (Vícha 1986, 364) a v roce 1416 byla Slavkovu udělena králem Václavem IV. městská práva (Šaurová 1965, 240). V terénní situaci, zjištěné archeologickým výzkumem, se tyto skutečnosti projevíly mocnou kulturní vrstvou a velkou frekvencí zahloubených objektů, mezi jinými i typickými vakovitými jámami, které plnily funkci do spraše zahloubených sklepních prostor. Během 15. stol. se ve Slavkově zřejmě dotvořila struktura městské zástavby a hlavní náměstí již bylo nadále respektováno. Proto se následující vývoj v novověku projevuje v terénní situaci pouze sporadicky lokálně omezenými vrstvami navážek a ojedinělými objekty. Kulturní vrstva se zde pravděpodobně buď nevytvořila, nebo byla odstraněna pozdějšími úpravami povrchu komunikace.

Záchranný výzkum ve Slavkově ukázal, jak je důležité tyto stavební akce i v menších městech sledovat a zjištěné archeologické situace dokumentovat. Archeologické prameny zde mohou vhodně dotvářet obraz o vývoji, struktuře a hmotné náplni osídlení, získaný na základě historických pramenů.

Petr Vitula, ÚAPP Brno

Literatura:

Ličman, A. 1921: Vlastivěda moravská. Slavkovský kraj. Brno.

Šaurová, D. 1965: Příspěvek k dějinám města Slavkova u Brna, VVM XVII/2, 237-245.

Vícha, F. 1986: Nález koendy Řádu německých rytířů ve Slavkově u Brna, Umění XXXIV/4, 363-366.

Resumé:

Slavkov (Bez. Vyškov). Stadt. Altbronzezeit, Jung- und Spätburgwallzeit, Mittelalter, Neuzeit. Rettungsgrabung.